

**พลตำรวจตรี นพ. ทวีศักดิ์ ชัยประเสริฐ**  
**อดีตรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ**  
**ผู้วางรากฐานศูนย์โรคไต โรงพยาบาลตำรวจ**  
**ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอุปนายกสมาคมผู้รับทุนใจกล้า**  
**แห่งประเทศไทย**



## แรงบันดาลใจจากญี่ปุ่นสู่การก่อตั้ง ‘ศูนย์โรคไต’ โรงพยาบาลตำรวจ

แม้ปัจจุบันคุณหมอทวีศักดิ์จะเกษียณอายุราชการไปแล้วแต่ประสบการณ์และความประทับใจตั้งแต่เมื่อครั้งที่ท่านได้เข้าร่วมสัมมนาและศึกษาดูงานด้านโรคไต ที่ประเทศญี่ปุ่น

ย้อนไปในปีพ.ศ. 2522 Japan International Cooperation Agency (JICA) ให้การสนับสนุนจากการสัมมนาวิชาการด้านโรคไตในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (The Third Colloquium In Nephrology) จัดขึ้นที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นแพทย์และอาจารย์แพทย์จากโรงพยาบาลทั่วโลก ได้แก่ ประเทศเนปาล ปากีสถาน พม่า มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ และไทย คุณหมอทวีศักดิ์ ซึ่งในขณะนั้นเป็นแพทย์ที่มีความสนใจด้านโรคไตเพียงคนเดียวของโรงพยาบาลตำรวจ ได้เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนั้นด้วย

นอกจากนี้คุณหมอทวีศักดิ์ยังมีโอกาสไปศึกษาดูงานเรื่องการดูแลและรักษาโรคไต ภายใต้การฝึกอบรมกลุ่มชื่อ “วิธีป้องกันล้มเหลวของการทำงานของไต” (Course of Group Training in Countermeasures Against Renal Failure) ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในโตเกียว และโอซากา ซึ่งให้การสนับสนุนโดย JICA เช่นกัน

สำหรับการไปเยือนญี่ปุ่นในครั้งนี้ แม้จะไม่ใช่ครั้งแรกของคุณหมอทวีศักดิ์ ทว่า ก็ได้สร้างความประทับใจและแรงบันดาลใจ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการแพทย์ของโรงพยาบาลตำรวจในเวลาต่อมา คุณหมอทวีศักดิ์เล่าว่า “ผมมีความประทับใจอาจารย์แพทย์ชาวญี่ปุ่นที่มีความเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือ และแบ่งปันความรู้ รวมถึงช่วยเปิดวิสัยทัศน์ให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของ JICA ที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นคอยดูแลและเอาใจใส่ตลอดการสัมมนาและการศึกษาดูงานนอกจากนี้ ผมยังประทับใจในขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวญี่ปุ่น เหมือนกับใครหลายคนที่เคยมีโอกาสสัมผัสมาแล้ว”

เมื่อกลับมายังประเทศไทย คุณหมอทวีศักดิ์ได้นำเอาประสบการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสัมมนาและศึกษาดูงานในครั้งนั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความนอบน้อมถ่อมตนของชาวญี่ปุ่น ด้านวิชาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ คุณหมอทวีศักดิ์ยอมรับว่าการรักษาทางโรคไตในประเทศไทยขณะนั้นยังพัฒนาไม่เท่ากับประเทศญี่ปุ่น ความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านโรคไตมีความแตกต่างกันมาก แต่สิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้คุณหมอทวีศักดิ์มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ เพื่อจะพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้น เหมือนกับที่ญี่ปุ่นเป็นอยู่ ซึ่งนำไปสู่ความพยายามในการจัดตั้ง “ศูนย์โรคไต” ขึ้นที่โรงพยาบาลตำรวจ

“ในสมัยนั้น ญี่ปุ่นมีความพร้อมทั้งในด้านวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ รวมถึงมีระบบประกันสังคมที่ช่วยเหลือผู้ป่วยโรคไตให้สามารถเข้าถึงการรักษาทางการแพทย์ได้อย่างทั่วถึง โดยผู้ป่วยเหล่านี้ถือเป็นประชากรที่มีคุณภาพและกำลังสำคัญในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ ตรงกันข้ามกับไทยที่ไม่มีความพร้อมทั้งในด้านอุปกรณ์ในการช่วยชีวิตผู้ป่วยโรคไต ซึ่งเป็นโรคที่เรื้อรัง รักษาไม่หาย” คุณหมอทวีศักดิ์กล่าว

ในสงครามเวียดนาม ได้เกิดเหตุการณ์ทหารสหรัฐอเมริกา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สู้รบอยู่ในเวียดนามได้รับบาดเจ็บมีอาการช็อกและไตวายเฉียบพลัน จำเป็นต้องส่งตัวมารับการรักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเพื่อเป็นการช่วยชีวิต โดยการฟอกไตด้วยเครื่องไตเทียม โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลรักษาผู้ป่วยบาดเจ็บฉุกเฉิน (Trauma Hospital) เล็งเห็นความสำคัญในการรักษาช่วยชีวิตผู้ป่วยไตวายเฉียบพลัน จึงดำริให้จัดตั้งหน่วยโรคไตขึ้น และพยายามจัดหาเครื่องฟอกไตเทียม เนื่องจากไม่มีงบประมาณ จึงได้ขอบริจาคเครื่องฟอกไตเทียมจากผู้สนับสนุน ศูนย์โรคไตโรงพยาบาลตำรวจถือเป็นศูนย์โรคไตแห่งที่ 4 ของประเทศ ที่มีเครื่องฟอกไตเทียม นอกเหนือจากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าในเวลานั้น

แม้ในช่วงแรกของการดำเนินการ จะต้องเผชิญปัญหาความไม่พร้อม ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ แต่คุณหมอวิศักดิ์และคณะแพทย์ก็ไม่ยอมแพ้และได้ทุ่มเทกำลังกายและใจในการพัฒนาศูนย์โรคไตของโรงพยาบาลตำรวจ ให้มีความก้าวหน้าสามารถให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไตจำนวนมากได้

คุณหมอวิศักดิ์กล่าวว่า “หน่วยโรคไตโรงพยาบาลตำรวจเองยังไม่มีความพร้อม ขาดแคลนทั้งบุคลากร อุปกรณ์ สกานที่และงบประมาณ ในอดีตการติดต่อส่วนใหญ่จะผ่านทางจดหมายเท่านั้น และโรงพยาบาลไม่สามารถติดต่อกับ JICA โดยตรงได้ ต้องอาศัยอาจารย์แพทย์จากโรงเรียนแพทย์มาให้คำปรึกษา ซึ่งอาจารย์แพทย์เหล่านี้เคยได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีจาก JICA มาก่อน ความร่วมมือที่ผ่านมามีเป็นลักษณะการเชื่อมโยงระหว่าง JICA โรงเรียนแพทย์ และโรงพยาบาลตำรวจในขณะนั้น”

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลตำรวจและ JICA ให้มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น คุณหมอวิศักดิ์ขอให้ JICA ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะศูนย์โรคไตของโรงพยาบาลตำรวจ ให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรทั้งแพทย์หรือพยาบาล ให้มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่นในขนาดใดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ หรือช่วยสนับสนุนทางอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัยต่อไป

สุดท้าย คุณหมอวิศักดิ์กล่าวว่า “ผมขอขอบคุณ JICA ที่ให้โอกาสผมเดินทางไปร่วมประชุมและศึกษาดูงานเรื่องโรคไตที่ประเทศญี่ปุ่น ความร่วมมือที่เกิดขึ้นนี้สะท้อนให้เห็นว่าญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศอาเซียนอื่นเป็นอย่างมาก และสิ่งที่ผมได้เรียนรู้จากการศึกษาดูงานในครั้งนั้น ไม่เพียงแต่ช่วยเปิดโลกทัศน์ทางด้านวิชาการทางการแพทย์ของผมให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น และยังได้สร้างแรงบันดาลใจให้ผมในการตั้งศูนย์โรคไตของโรงพยาบาลตำรวจขึ้น เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไตในประเทศไทยมาจนถึงปัจจุบัน”



